

netvrdila vůbec, že sama něco zaplatila na zažalovaný dluh, nižší soudy nezjistily, že tak učinila třetí osoba za ni, a právem dospěl proto odvolací soud k závěru, že žalobní nárok jest odůvodněn.

Čís. 16119.

Slíbil-li dlužník splniti podle možnosti, může soudce určití dobu plnění po případě i do budoucna. Ustanovení § 406 c. ř. s. není tomu na závadu.

(Rozh. ze dne 20. května 1937, Rv I 2469/35.)

Žalovaný koupil dne 25. října 1933 od firmy »R« v N. motor za 1.256 Kč 60 h. Částka 200 Kč z kupní ceny byla splatná do 25. prosince 1933 a zbytek kupní ceny byl splatný na delší dobu ve splátkách. Žalovaný splatil první splátku 200 Kč teprve za sporu dne 31. ledna 1935. Žalující spořitelna, již byla pohledávka postoupena, tvrdíc, že lhůta k splacení částky 200 Kč byla stanovena do 25. prosince 1933 jako lhůta propadná s pohružkou, že, nebude-li dodržena, jest zbytek kupní ceny ihned splatný, domáhá se omezené částky 1.056 Kč 60 h s přísl. Žalovaný proti žalobě namítal, že k zaplacení zbytku kupní ceny mimo částku 200 Kč, jejíž splatnost byla pevně smluvena, byly mu povoleny splátky zcela libovolné bez určení výše a času, že proto má na placení dosti času, protože ke konání splátek neměl ještě peněz, a že tedy kupní cena jest na něm vymáhána předčasně. **S o u d p r v é s t o l i c e** uznal podle žaloby. **O d v o l a c í s o u d** zamítl žalobu pro tentokráte. **D ů v o d y:** Účtem ze dne 25. října 1933 a oznámením o postupu ze dne 26. října 1933 jest zjištěno, že částka 200 Kč měla býti zaplacená do 25. prosince 1933 a zbytek kupní ceny, tedy částka 1.056 Kč 60 h v libovolných splátkách. Nebyla tedy určena doba, do které má býti kupní cena úplně zaplacená, a bylo ponecháno libovůli žalovaného, do kdy kupní cenu resp. částku 1.056 Kč 60 h zaplatí. Nejde o závazek ryze osobní a nutno proto případ posouditi podle ustanovení § 904, druhá věta, obč. zák. Podle řečeného ustanovení jest námitka žalovaného, že žaloba je předčasná, odůvodněna, neboť nenastala splatnost pohledávky, jejíž zaplacení bylo přenecháno libovůli žalovaného. Na tom nemůže nic měniti ani to, že část pohledávky původní měla býti zaplacená do určité lhůty, když zbytek pohledávky mohl zaplatiti v libovolných splátkách. Hledíc na to, že nejde o ryze osobní závazek, nýbrž o závazek, který přechází na dědice, nemůže soud určití lhůtu k plnění.

N e j v y š š í s o u d vyhověl žalobě tak, že žalovaného odsoudil k zaplacení 1.056 Kč 60 h s přísl. do 14 dnů pod exekucí.

D ů v o d y:

Oprávněná jest výtká dovolání, že jest právně mylný úsudek odvolacího soudu, že podle doložky ve faktuře z 25. října 1933 »zbytek v libovolných splátkách« bylo placení zůstaveno naprosto libovůli ža-

lovaného. Podle § 914 obč. zák. nelze při výkladu smluv lpěti na slovném znění výrazu, nýbrž jest vyšetřiti úmysl stran a jest smlouvě rozuměti tak, jak toho žádá obyčej poctivého obchodu. V souzené věci jde o pohledávku vzniklou prodejem ujednaným mezi obchodníkem a odběratelem zboží. I když dnes panuje hospodářská krise, kdy obchod vázne a kdy se obchodník nutí k dodávkám i na dlouhé lhůty platební, nelze si přece mysliti, že by se firma »R . . .« zboží poměrně brzy opotřebitelného a ceny dosti značné zbavila tak, že by je dodala žalovanému jen za šestinu celé ceny, ponechávajíc zaplacení převážné části ceny úplné libovůli žalovaného, čímž by se stalo toto placení pro ni skoro bezcenné. Ustoupila-li firma »R . . .« žalovanému potud, že mu dovolila zaplatiti převážnou část kupní ceny »ve splátkách podle libovůle«, nelze tomu podle obyčeje poctivého obchodu rozuměti jinak, než že zákazník bude povinen, aby zboží, jehož užívání bylo mu již ponecháno, podle možnosti co nejdříve zaplatil. Tomu nasvědčuje také zmínka o splátkách, jež by byla zcela zbytečná, kdyby bylo placení zůstaveno naprosté libovůli zákazníkovi. Žalovaný, byv upomenut o zaplacení, se ani neodvolával na nyní tvrzené právo platiti podle libovůle, nýbrž poukázal jen na to, že placení celé částky není mu nyní možné, že však zaplatí dosti brzo (lístek ze dne 13. srpna 1933). Jde tudíž o slib splniti podle možnosti a podle § 904, třetí věty, obč. zák. jest v takovémto případě ponecháno soudci, aby podle slušnosti určil dobu plnění, a to po případě i do budoucna (ode dne vydání rozsudku prvního soudu). Ustanovení § 406 c. ř. s. není tomu na závadu, ježto § 904 obč. zák. nebyl jím ani znova upraven, ani změněn (srv. Neumannův Komentář k c. ř. s., str. 1262, Gl. U. n. ř. č. 3458). Žalovaný sám ve svém přednesu při ústním jednání ze dne 8. února 1935 udal, že by mohl splatiti nejvýše polovičku dosud dlužné jistiny během roku 1935 a zbytek v roce 1936. Tuto lhůtu pokládá i dovolací soud za slušnou se zřetelím na trvání závazku žalovaného a na jeho majetkové poměry ze spisů zřejmé. Měl proto prvý soud uznati žalovaného povinným zaplatiti žalujícímu spojitelně částku 528 Kč 30 h do 31. prosince 1935 a zbytek ve výši 529 Kč 30 h do 31. prosince 1936. Ježto však dotčené lhůty již dávno uplynuly a žalovanému musí býti podle § 409 c. ř. s. poskytnuta pariční lhůta, která se počíná teprve dnem po právní moci rozsudku, bylo rozsudky nižších soudů změněti tak, že žalovaný jest povinen zaplatiti celý zbytek jistiny do 14 dnů pod exekucí.

Čís. 16120.

Odpovědnost zaměstnavatele za úraz kočího.

K náradí ve smyslu § 1157 obč. zák. patří i postroje k zapřažení koní. Je-li poškození kočího v příčinné souvislosti s vadným stavem koňského postroje, odpovídá zaměstnavatel za škodu kočím z toho vzniklou. Zaměstnanci samému nelze přičítati spoluvinu proto, že neupozornil zaměstnavatele na vadnost pracovního náradí.

(Rozh. ze dne 20. května 1937, Rv I 445/37.)

Srv. rozh. č. 10298, 14132 Sb. n. s.